

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Idem ostenditur exemplo infidelium,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

Auxilium quod aliquis est Christianus, est auxiliū
efficax: auxiliū quo potest esse Christianus, est
auxilium sufficiens. Sed ex Augustino puer ille
nec fuit nec potuit esse Christianus: Ergo nec au-
xilium efficax nec sufficiens habuit ad salutem.

Confirmatur: parvulis morientibus in utero
matris, non est humanā diligentia applicabilis
baptismus: tum quia tales pueri non possunt
subijci operationi ministrorum Ecclesiæ: tum
etiam quia baptisimi non sunt capaces infantes
nondum nati; renasci enim non potest nisi na-
tæ: At quod puer moriatur in utero, etsi possit
quandoque ex humana culpa, aut aliquo actu
humana diligentia vitabili provenire; multo-
ties tamen id provenit ex sterilitate seminis, aut
ex naturali matris aut fœtus infirmitate, quæ ex
libero actu hominis non dependet: Ergo in his
casibus non est provifus parvulis baptisimus hu-
mana diligentia applicabilis. Unde inquit Pro-
sper in carmine de ingratis.

Multos, sancti genitoribus ortos,

Nullo salvari studio potuisse fuerum.

Dices: Deum habere voluntatem antecedentē
liberandi omnes homines, quam voluntatem etsi
Vaquez neget parvulos comprehendere, id ta-
men affirmat Augustinus libro 4. cont. Julian.
cap. 8. & constat ex eo quod alius Christus om-
nium parvulorum redemptor non esset, cum il-
lus redemptio non excedat objective voluntate
generalem quam Deus habet de salute ho-
minum, ut pote ex illa imperata: At ex vi hujus
voluntatis, etsi efficacia media ad salutem omni-
bus non conferantur, bene tamen sufficientia,
et ob id est Tractatu præcedenti: Ergo ex vi
illius præparat Deus parvulis media sufficientia
ad salutem, & consequenter baptismum ut hu-
mana diligentia applicabilem, cum ille sit unicū
remedium à Christo pro parvulis institutum.

Huius argumenti quod est præcipuum funda-
mentum Adversariorum, patet solutio ex dictis
in præcedenti conclusione: ubi ostendimus
quod si ly *Dare* accipiatur prout significat idem
quod præparare seu offerre in communi, Deus
per voluntatem antecedentem quæ desiderat
omnium salutem, omnibus reprobis tam parvu-
lis quam adultis dat media seu auxilia ad salutē
sufficientia. In forma igitur, concessa Majori, di-
stinguo Minorem. Per voluntatem antecedentē
conferuntur auxilia sufficientia: id est offeruntur,
& pro omnibus absque ullius exceptione in-
stituantur, concedo Minorem. Conferuntur, id
est applicantur, & intrinsecè in omnibus reci-
piuntur, nego Minorem & Consequentiam.

Itaque ex vi illius voluntatis necessarium non
est, ut eodem modo exhibeantur omnibus me-
dia sufficientia ad salutem, quod Adversarii ne-
gare non possunt, cum fateantur aliquibus par-
vulis applicari de facto baptismum, aliis autem
non applicari, sed solum ut applicabilem per hu-
manam diligentiam fuisse relictum. Non ergo
eodem modo omnibus exhibentur media suffi-
cientia ad salutem, ex vi illius voluntatis antece-
dentis, sed diversimodè. Nos autem diversita-
tem istam taliter extendimus, quod aliquibus de
facto applicandus provideatur baptismus, illis
sufficit qui de facto lavacro regenerationis ab-
luuntur: aliis solum ut proximè applicabilis per
humanam diligentiam, illis videlicet quibus ob
negligentiam hominum non fuit applicatus. Ali-
is denique, nec ut applicatus, nec ut aliqua di-
ligentia applicabilis, sed ut pro illis quantum est

Tom. II.

A ex parte Dei institutus, eisque oblati, & per
merita Christi quoad sufficientiam obtentus.
Quem providentiæ modum sufficientem concipi-
mus, ut parvuli quibus baptismus, nec appli-
candus, nec proximè applicabilis fuit relictus, a-
liter divini providentiæ supernaturali subja-
ceant, ac subjaceret homo in puris naturalibus
constitutus, & quàm ad illam comparantur
damnati, cum istis nec conferatur nec offeratur
baptismus, nec pro ipsis fuerit institutus, ut eru-
ditè ait illustrissimus D. Godoy, in manuscrip-
tis Tractatus de reprobatione.

Patet ergo ex jam dictis, Deum non dare
omnibus parvulis media seu remedia ad salu-
tem sufficientia, sed aliquos de facto illis priva-
ri in pœnam peccati originalis. Ex quo potest
desumi ratio efficax ad probandum etiam plures
adultos carere mediis & auxiliis ad salutem
sufficientibus. Ut enim discurret Augustinus. 4.
cont. Julianum cap. 8. *Deus non est benevolentior
scelestissimis & impiissimis hominibus, propria volun-
tate repugnantibus, quam innocentissimis parvulis, qui
propria voluntate non repugnant saluti, etsi originali
culpâ sint coinquinati* Ergo si Deus in pœnam pec-
cati originalis, aliquando neget parvulis reme-
dia ad salutem sufficientia pro illis instituta, cur
non dicemus etiam adultis aliquando in pœnam
tantæ multitudinis peccatorum, quæ ab illis
committuntur, negari à Deo auxilia quibus pos-
sint adipisci salutem?

Adde quod, Deus non solum adultis, sed etiam
parvulis, salutem desiderat per voluntatem an-
tecedentem, ut ibidem docet Augustinus; & ta-
men, ut ex eodem Sancto Doctore ostendimus,
illis aliquando negat remedia sufficientia ad sa-
lutem: Ergo licet Deus omnibus adultis æternā
salutem desideret, aliquando tamen eis dene-
gat auxilia sufficientia ad ejus acquisitionem.

Hoc argumentum multoties urget Augusti-
nus contra Semipelagianos, qui assererant om-
nes quotquot in mundo sunt adultos, esse suffi-
cienter ad credendum per gratiam illuminatos:
Cur (inquit) causam parvulorum ad exemplum ma-
jorum non patiuntur afferri homines qui contra Pella-
gianos non dubitant esse originale peccatum, quod per
unum hominem in omnes intravit &c. Sicut autem
parvulis quibus vult subvenit, quibus non vult
non subvenit: sic & in majoribus non dubite-
mus fieri, ex ore quippe infantium & stultentium
perfecit laudem, ut ibidem S. Doctor discurret.
Et libro 4. contra Julian. cap. 8 *Si dixeris mihi, cur
ergo non convertit omnium nolentium voluntates?
Respondebo: cur non omnes morituros adoptat lava-
cro regenerationis infantes? Et alibi alloquens Pe-
lagianos, ait: Volis ora obstruunt, & linguas pre-
munt, qui loqui nondum valent.*

§. IV.

Idem ostenditur exemplo infidelium.

E Adem veritas exemplo infidelium potest de-
monstrari. Fides enim supernaturalium my-
steriorum necessaria est ad salutem, ut docent
Theologi cum S. Thoma 2. 2. qu. 2. At pluribus
reprobis negat Deus auxilia ad credendum suf-
ficientia: Ergo illis negat auxilia sufficientia ad
salutem. Major est certa, Minor probatur ex
communi sententia Theologorum, qui docent
cum D. Thoma eadem parte qu. 10. art. 2. dari
in illis hominibus ad quorum aures prædicatio

N E van-

Evangelii non pervenit, infidelitatem negativam, seu ignorantiam invincibilem mysteriorum fidei: At nisi istis hominibus neget Deus auxilia sufficientia ad credendum, infideles negativi non erunt, sed culpabiliter mysteria supernaturalia ignorabunt, quia poterunt credere, & ad id tenebuntur, & consequenter in non credendo peccabunt: Ergo illis negat Deus auxilia ad salutem sufficientia.

177 Confirmatur: Ad credendum duo sunt necessaria, sufficiens scilicet propositio veritatum divinarum & supernaturalium, & submissio (seu pia motio voluntatis ad earum assensum): Sed non datur omnibus hominibus duplex hæc gratia: Ergo nec auxilia ad credendum sufficientia omnibus conferuntur. Major patet, Minor probatur. Propositio veritatum supernaturalium fieri potest tantum, vel viâ ordinariâ, dum mittuntur prædicatores & ministri Ecclesiæ, vel extraordinariâ, dum immediatè per Angelos, vel per seipsum Deus homines instruit, sicut olim docebat Prophetas per internas revelationes & visiones: Sed miracula rara sunt, nec omnibus communiter exhibentur, ut patet: constat etiam prædicatores non omnibus & singulis hominibus missos fuisse, nec mitti: Ergo non omnibus auxilium sufficiens ad cognoscenda mysteria fidei datur. Multominus illud quod requiritur ex parte voluntatis ad illis assentiendum: nam sæpe asserit D. Augustinus ex his quibus prædicatur Evangelium, alios quidem in-
 tus à Deo doceri, illorum voluntatem tangi, & cor eorum aperiri, ut dicitur Actuum 16. de Lidia quadam purpuraria; alios autem non tangi, nec aperiri cor eorum ad assentiendum veritatibus propositis: Multi (inquit) audiunt verbum veritatis, sed alii credunt, alii contradicunt. Volunt ergo isti credere, nolunt autem illi: Quis hoc ignoret? quis hoc neget? sed cum aliis præparetur, aliis non præparetur voluntas à Domino, discernendum est utriusque quid veniat de misericordia eius, quid de iudicio.

De prædest. sanct. cap. 6.

Hanc rationem tangit Epistola Synodalis Episcoporum Affricanorum in Sardinia exulum, his verbis: De gratia non dignè sentit quisquis eam putat omnibus hominibus dari, cum non solum non omnium sit fides, sed adhuc gentes nonnullæ reperiuntur ad quas fidei prædicatio non pervenit: beatus autem Apostolus dicit, quomodo invocabunt in quem non crediderunt? aut quomodo credent ei quem non audierunt? quomodo autem audient sine prædicante? Non itaque gratia omnibus datur, quandoquidem ipsius gratia participes esse non possunt qui fideles non sunt, nec possunt credere ad quos invenitur ipse fidei auditus minime pervenisse. Similia habet Prosper ad caput 16. responsionis ad capitula Gallorum, sent. 4. ubi ait: Scimus quidem in omnes fines terræ Evangelium destinatum, sed non putamus jam omnibus terræ finibus prædicatum; nec possumus dicere, quòd ibi sit gratia vocatio, ubi matris Ecclesiæ adhuc nulla est regeneratio.

Huic argumento quod in hac materia potissimum est, respondent Adversarii, quòd licet infidelibus negativis non dentur auxilia proxima sufficientia ad credendum, & ideo in non credendo non peccent; dantur tamen illis auxilia sufficientia remota, quibus si bene utantur, infallibiliter Deus etiam ulteriora ad credendum necessaria donabit: ex quo solum sequitur, aliquibus reprobis negari auxilia sufficientia proxima ad consecutionem salutis, non autem sufficientia remota.

Sed contra primò: Habenti auxilium sufficientem remotum ad aliquem actum, est carere proximo, imputatur ad culpam omisso actus: Ergo si hominibus ad quorum aures Evangelii prædicatio non pervenit, dentur auxilia sufficientia remota ad credendum, est negentur proxima, imputabitur eis ad culpam non credere, & consequenter infideles negativè non erunt, sed privativè & contrariè. Consequentia patet, Antecedens autem docent plures Theologi, quos refert & sequitur Ledelma, qu. univ. de auxiliis art. 16. conclusione 3. eâ ductus ratione: quia nempe habentes auxilium remotum, habent in sua libera potestate proximum, ac proinde etiam ipsum actum, & consequenter liberè & imputabiliter illum omittunt.

Secundò impugnatur hæc responsio. Primus actus in ordine supernaturali est actus fidei. Ergo primum auxilium sufficientis ordinis supernaturalis, est auxilium sufficiens ad credendum, & consequenter carentes hoc auxilio, carent omni auxilio supernaturali, ac proinde etiam sufficienti remoto ad salutem. Omnes consequentia sunt notæ: Antecedens autem probatur ex Tridentino sess. 6. cap. 8. ubi explicans verba Pauli ad Romanos 3. & 5. asserentis homines justificari ex fide, ait: *Intelligenda esse in sensu quem perpetuus Ecclesiæ Catholica consensus tenuit & expressit, ut scilicet per fidem id est justificationem dicamur, quia fides est humana salutis initium, fundamentum, & radix omnis justificationis.* At primus actus supernaturalis, est primum justificationis initium, quandoquidem omnis actus supernaturalis aliquâ ratione ad justificationem disponit: Ergo primus actus supernaturalis est actus fidei.

Idem probatur ex Augustino Epistola 107. ubi dicit: *Restat igitur ut ipsam fidem unde omnia iustitia sumit initium, non humano tribuamus arbitrio, sed gratuitum donum Dei esse fateamur.* Et de prædest. Sanctorum cap. 2. sic habet: *Etiam unde pietatis exordium sumitur, donum Dei esse monstratur.* Idem docet cap. 3. & 7. & alibi passim. Et quibus sic ostendo Antecedens. Solum primum actus supernaturalis potest esse id unde omnia nostra iustitia sumit initium: Sed actus fidei est id unde omnis nostra iustitia initiat: Ergo est primus actus in ordine supernaturali, & consequenter primum auxilium sufficientis ordinis supernaturalis, est primum auxilium sufficientis ad credendum.

§. V.

Idem probatur exemplo amentium.

EX amentibus etiam desumi potest argumentum non leve, ad probandum Deum interdum in pœnam peccatorum præcedentium denegare reprobis auxilia ad salutem sufficientia. Non magis enim demeretur peccatû quòd homo naturalis rationis usu privetur, quàm quòd negentur ei auxilia ad salutem sufficientia, nec magis hæc debentur homini rationis compositi, quàm homini existentem debeat expeditio usus rationis naturalis, imò multò minus: At Deus potest hominem existentem privare expeditioe & usu rationis naturalis, & de facto interdum hoc facit in pœnam præcedentium peccatorum.